

Tabulka č. 1 Školy a žáci – podíl (v %)

Údaje za ČR (zdroj: MŠMT)	MŠ		ZŠ		SŠ	
	2015/16	2016/17	2015/16	2016/17	2015/16	2016/17
Podíl škol se speciálními třídami/třídami zřiz. podle § 16 odst. 9 ŠZ*	7,3	7,1	13,8	12,9	16,9	16,7
Podíl speciálních škol/škol zřiz. podle § 16 odst. 9 ŠZ	2,2	2,2	9,4	8,4	11,6	10,6
Podíl žáků ve speciálních třídách/třídách zřiz. podle § 16 odst. 9 ŠZ*	2,2	2,1	3,5	3,2	2,5	2,3
Podíl žáků ve speciálních školách/ škol zřiz. podle § 16 odst. 9 ŠZ	0,9	0,8	2,8	2,5	1,6	1,4
Podíl žáků s IVP pro SVP ze všech žáků	x	x	5,0	5,4	0,6	0,8

* včetně speciálních tříd/tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, které jsou součástí běžných škol

K 30. 9. 2016 navštěvovalo předškolní vzdělávání celkem 12 565 dětí se SVP, tzn. 3,5 % z celkového počtu dětí v předškolním vzdělávání. Školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona navštěvovalo 2 929 dětí (tj. 2,2 %) ze všech dětí v předškolním vzdělávání. Podíl dětí ve speciálních třídách a ve školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona je téměř konstantní.

V běžných základních školách se k 30. 9. 2016 vzdělávalo společně celkem 97,5 % žáků (96,8 % v běžných třídách). Školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona tak navštěvovalo 22 934 žáků (tj. 2,5 %) ze všech žáků v základním vzdělávání. Ve srovnání se školním rokem 2015/2016 poklesl podíl speciálních škol¹ i škol, ve kterých jsou zřízeny speciální třídy. K poklesu docházelo již i v minulých letech, oproti školnímu roku 2015/2016 je však změna nejvýraznější.

Podíl žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se dlouhodobě pohybuje okolo 11 % z celkového počtu žáků v základních školách. Podíl žáků se SVP, kteří měli individuální vzdělávací program, ve srovnání s předchozím školním rokem vzrostl o 0,4 procentních bodů.

Zatímco podle údajů Evropské agentury pro speciální a inkluzivní vzdělávání se ve školním roce 2000/2001 Česká republika řadila společně s Belgií, Švýcarskem a Německem mezi skupinu států s nejvyšším podílem žáků ve speciálních školách a třídách na úrovni ISCED 1 a 2 (nad 4 %) a o deset let později stále patřila do této skupiny (nově se do této skupiny zařadilo také Dánsko, Estonsko a Lotyšsko), současná data naznačují, že by si Česká republika mohla polepšit o jednu skupinu (s 2 až 4 % žáků vzdělávaných ve speciálních třídách/školách) a dostat se do skupiny zemí, ve které se nachází např. Nizozemsko nebo Finsko. Nejvíce žáků se vzdělává společně např. v Itálii, Španělsku, Portugalsku, na Maltě nebo Kypru (více než 99 %).²

K 30. 9. 2016 působilo v České republice 10,6 % středních škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona a celkově tyto školy navštěvovalo 5 900 žáků (tj. 1,4 %) ze všech žáků ve středním vzdělávání. Celkově se tak 98,6 % žáků vzdělávalo společně v běžných středních školách. V porovnání se školním rokem 2015/2016 poklesl podíl speciálních škol i škol, ve kterých jsou zřízeny speciální třídy. Podíl žáků se SVP dosahuje v posledních letech okolo 5 % z celkového počtu žáků ve středních školách.

¹ Tato skutečnost může být částečně ovlivněna změnou označování škol – v důsledku změny legislativy jsou např. školy při dětských domovech a výchovných ústavech, které nejsou zřizovány podle § 16 odst. 9 školského zákona, nově označovány jako běžné školy.

² European Agency for Development in Special Needs Education. Dostupné z: <https://www.european-agency.org>. Při mezinárodním srovnání je třeba vzít v úvahu národní specifika jednotlivých vzdělávacích systémů a způsobů vykazování. Srovnávané země se mezi sebou liší např. podílem žáků se SVP, které evidují.